

WSPOMNIENIE

Profesor Paweł Sarnecki (1939–2016)

Zmarły 28 listopada 2016 r. prof. dr hab. Paweł Sarnecki był wybitną postacią polskiego świata prawniczego. Urodził się 17 marca 1939 r. w Kielcach. Tam też ukończył renomowane I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego. Po maturze rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. W trakcie studiów był członkiem Zarządu Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa. Działania podejmowane w studenckim kole naukowym stanowiły zapowiedź przyszłej działalności naukowej Profesora. Po studiach Paweł Sarnecki został asystentem w Katedrze Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Z Katedrą związany był przez całe swoje zawodowe życie. Stopień naukowy doktora uzyskał w 1969 r., a przygotowana przez niego rozprawa doktorska została uznana za najlepszą pracę w konkursie „Państwa i Prawa”. W 1978 r. Paweł Sarnecki uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego na podstawie pracy *Rząd a parlament Konfederacji Szwajcarskiej*. Książka ta należy do kanonu prac poświęconych systemom rządowym. W 1988 r. Paweł Sarnecki uzyskał tytuł profesora. W tym samym roku, po przejściu na emeryturę prof. dr. hab. Witolda Zakrzewskiego, został kierownikiem Katedry Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Funkcję tę sprawował aż do przejścia na emeryturę w roku 2009.

Profesor Paweł Sarnecki był autorem kilkuset prac naukowych. Dotyczyły one polskiego prawa konstytucyjnego oraz prawa konstytucyjnego innych państw. Do najważniejszych pozycji należą: *Związek i kraje w strukturze państwowej Republiki Federalnej Niemiec* (1987), *Senat RP i jego relacje z Sejmem (lata 1989–1993)* (1995), *Wolność zrzeszania się* (1998), *Prawo o stowarzyszeniach: komentarz* (2000) oraz *System źródeł*

prawa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (2002). O pozycji Profesora w środowisku konstytucjonalistów świadczy m.in. powierzenie mu funkcji koordynatora i współautora opracowań: *Konstytucjonalizacja zasad i instytucji ustrojowych* (1997), *The principles of basic institutions of the system of government in Poland* (1999) oraz *Samorząd terytorialny: zasady ustrojowe i praktyka* (2005). Wszystkie te książki zostały przygotowane w ramach programu badawczego Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego zatytułowanego: *Podstawowe problemy stosowania Konstytucji RP*. Profesor Paweł Sarnecki był redaktorem i współautorem pracy zbiorowej *Ustrój Unii Europejskiej i ustroje państw członkowskich* (2007), a także jednym z autorów komentarza do konstytucji: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz* pod redakcją Leszka Garlickiego. Wśród prac naukowych Profesora szczególne miejsce zajmują pozycje adresowane nie tylko do środowiska naukowego, ale również do studentów. Do najważniejszych należą redagowane przezeń *Prawo konstytucyjne RP* (2014) oraz *Ustroje konstytucyjne państw współczesnych* (2003) – książka ta stanowiła podsumowanie prac Profesora poświęconych ustrojom państw obcych. Ponadto Profesor odbywał staże naukowe i prowadził wykłady w Szwajcarii, Austrii, Niemczech i Francji.

Profesor Paweł Sarnecki bardzo aktywnie działał na rzecz integracji polskiego środowiska konstytucyjnego. Był członkiem Polskiej Sekcji Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Konstytucyjnego, przekształconej w 1992 r. w Polskie Towarzystwo Prawa Konstytucyjnego. W latach 1994–2001 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Towarzystwa. Od 1963 r. uczestniczył niemal we wszystkich Zjazdach Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego, ostatni raz w Zamościu w 2016 r. Dwukrotnie, w latach 1988 i 2003, był organizatorem tych zjazdów. Należał do Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk oraz Komisji Prawniczej Polskiej Akademii Umiejętności. Profesor Sarnecki współtworzył w 1993 r. „Przegląd Sejmowy” i był członkiem kolegium redakcyjnego „Przeglądu” do marca 2016 r., a przez pewien czas pełnił urząd wiceprzewodniczącego kolegium redakcyjnego. W Wydawnictwie Sejmowym zainicjował i współtworzył serię „Biblioteka Przeglądu Sejmowego”, w ramach której ukazało się wiele klasycznych prac z prawa konstytucyjnego sprzed II wojny światowej. Profesor przewodniczył Radzie Naukowej czasopisma „Causus”, był

też redaktorem serii „Zeszyty Naukowe UJ. Prace z Nauk Politycznych” oraz członkiem redakcji „Krakowskich Studiów Prawniczych”.

Od początku pracy w Katedrze Prawa Konstytucyjnego Profesor Paweł Sarnecki wiele czasu i wysiłku poświęcał pracy dydaktycznej. Wychował kilkanaście pokoleń magistrantów i wielu doktorów (czterech z nich jest już doktorami habilitowanymi). Przez kilkadziesiąt lat wykładał prawo konstytucyjne na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prowadził też wykład z systemów rządowych. Profesor współpracował z kieleckimi uczelniami: najpierw z Wyższą Szkołą Administracji Publicznej, a następnie z Wyższą Szkołą Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. Edwarda Lipińskiego. Jako kierownik katedry był opiekunem Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Profesor Paweł Sarnecki wykazywał się aktywnością również w obszarze praktyki ustrojowej. Na wiele lat związał się z Biurem Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu. Z ramienia Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego był stałym członkiem zespołu ekspertów Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego w latach 1993–1997. Czytając Biuletyny Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego zawierające sprawozdanie z jej prac, można bez cienia przesady powiedzieć, że Profesor Paweł Sarnecki był jednym z ojców obowiązującej konstytucji. Za swą działalność Profesor został uhonorowany dwiema nagrodami Ministra Edukacji Narodowej II stopnia oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Po przejściu na emeryturę Profesor nie wycofał się z życia naukowego. Nadal często publikował, aktywnie uczestniczył w pracach macierzystej Katedry, brał udział w konferencjach i sympozjach. Działalność tę kontynuował mimo ciężkiej choroby. Ostatni raz na zebraniu Katedry Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego był obecny w czerwcu 2016 r., a jeszcze we wrześniu 2016 r. aktywnie uczestniczył w zorganizowanej przez Katedrę konferencji „Trybunał Konstytucyjny jako współtwórca polskiej kultury prawnej”. Będąc współtwórcą i – nieprzerwanie od 1993 r. – członkiem komitetu redakcyjnego „Przeglądu Sejmowego”, poważnie zastanawiał się nad rezygnacją z członkostwa w Komitecie ze względu na swą chorobę. Z jednej strony chciał kontynuować pracę

w piśmie naukowym, któremu poświęcił dużą część swego zawodowego życia, z drugiej – w poczuciu odpowiedzialności – nie chciał być członkiem komitetu redakcyjnego niewykonującym swoich dotychczasowych obowiązków. Ta postawa bardzo dobrze charakteryzuje sylwetkę Profesora Pawła Sarneckiego w całym jego zawodowym życiu.

Po odwołaniu w marcu 2016 r. komitetu redakcyjnego „Przeglądu Sejmowego” Profesor Paweł Sarnecki uważał, że z mapy naukowej kraju zniknął ważny ośrodek myśli konstytucyjnej. Przerwana została dwudziestoczeroletnia tradycja pisma założonego przez wybitnych przedstawicieli naszego środowiska naukowego. Dlatego też z entuzjazmem przyjął inicjatywę utworzenia „Przeglądu Konstytucyjnego” i wszedł w skład komitetu założycielskiego. Konsultowaliśmy z Profesorem koncepcję pisma i proponowaną zawartość pierwszego numeru. Niestety, jego wydania Profesor już nie doczekał. Mam nadzieję, że utworzenie „Przeglądu Konstytucyjnego”, publikacja tekstów, które będą do niego nadsyłane, przyczyni się do rozwoju polskiej kultury prawnej – kultury, której Profesor Paweł Sarnecki był współtwórcą i wybitnym przedstawicielem.

Piotr Tuleja
dr hab., prof. UJ, Uniwersytet Jagielloński